

Терещенко Іван Святославович
слухач

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Мамчій Олексій Іванович

завідувач відділення первинної
професійної підготовки,
спеціалізації та підвищення
кваліфікації Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ КОРИСТУВАННЯ ЗАСОБАМИ ПАСИВНОЇ БЕЗПЕКИ

У процесі появи значної кількості автомобілів на вулицях великих міст і селищ виникла проблема загибелі та травм людей в результаті дорожньо-транспортних пригод.

Примітно, що починаючи з минулого століття великі виробники автомобілів стали приділяти значну увагу дослідженням, пов'язаним з підвищенням безпеки водіїв і пасажирів. Ці дослідження і майбутнє впровадження новітніх технологій, які були розроблені в результаті цих експериментів, повинні знизити рівень травматизму в дорожньо-транспортних пригодах. Цей факт свідчить про актуальність проблеми безпеки дорожнього руху в наш час.

Варто відзначити, що в нових автомобілях використовується кілька систем безпеки для водія і пасажирів, а саме активна і пасивна. У контексті нашого дослідження варто виділити пасивну безпеку

Пасивна безпека транспортного засобу - це система конструктивних елементів, призначених для захисту водія і пасажирів автомобіля від можливих травм або зниження їх ступеня тяжкості, а також покликана знизити ймовірність

серйозних травм інших учасників дорожнього руху, які можуть виникнути в результаті аварії [1].

В даний час існує два типи пасивної безпеки: зовнішня і внутрішня.

Внутрішня пасивна безпека призначена для зменшення травм водія і пасажирів автомобіля, а зовнішня, в свою чергу, призначена для зниження тяжкості травм для всіх учасників дорожнього руху, які можуть потрапити в ДТП.

Основними елементами пасивної безпеки автомобіля є:

- ремені безпеки та підголівники;
- подушки безпеки і шторки безпеки;
- рульова колонка і педальний вузол педалей;
- бампери, які призначені для поглинання енергії удару;
- посилення передніх і бічних стійок, що забезпечує необхідну міцність середовища кабіни;
- травмобезпечні елементи салону з м'якою, легко деформованою лицьовою панеллю;
- надійне кріплення сидіння;
- захисні стекла.

Особливу увагу варто звернути на ремені безпеки, адже саме нехтування ними дуже часто призводить до летальних випадків та травм.

Ремені безпеки обмежують рух тіла при ударі, знижуючи ймовірність отримання травм в салоні автомобіля, а також поглинають частину кінетичної енергії, що виділяється при зіткненні. На високих швидкостях поворот голови назад може бути досить різким і травмувати шийні області, тому на спинках сидінь встановлюються підголівники.

Ремені безпеки необхідні на всіх ділянках автомобіля, оскільки вони не тільки зменшують травми пасажирів на задніх сидіннях, але і знижують ризик травм пасажирів на передніх сидіннях.

В контексті нашого дослідження розглянемо відповідальність водія та

пасажирів за непристебнуті ремені безпеки.

Варто почати з аналізу чинного законодавства України, яким врегульовані питання щодо «ременів безпеки». Так, якщо звернутися до чинної редакції Правил дорожнього руху, то ми бачимо, що в пункті 2.3.в зазначено, що транспортні засоби, які обладнані засобами пасивної безпеки (в тому числі і ременями безпеки), водій зобов'язаний користуватися ними і не перевозити пасажирів, що не пристебнуті пасками безпеки. Але, все ж таки, якщо водій порушив даний пункт Правил дорожнього руху, то його буде притягнуто до відповідальності за ч.5 ст.121 КУпАП, за що передбачено стягнення у вигляді штрафу у розмірі 510 гривень [2].

Також варто звернути увагу на обов'язок пасажирів використовувати пасок безпеки, що передбачено пунктом 5.2.б Правил дорожнього руху, де вказано, що пасажир зобов'язаний користуватися ременями безпеки та іншими засобами пасивної безпеки. У разі порушення даного пункту настає адміністративна відповідальність за адміністративно-правовою кваліфікацією ст. 125 КУпАП у вигляді попередження. Дане питання до сих пір викликає багато суперечок між водіями та поліцією, адже обов'язок по сплаті штрафу лежить на водієві за всіх осіб, які перебувають в салоні автомобіля. Отже, якщо в авто перебуло 4 людини у не пристебнутому вигляді, то і штраф водій сплатить вже не 510, а в рази більше.

Тому в даному випадку варто відмежовувати відповідальність водія, до якого застосовується штраф (за всіх не пристебнутих пасажирів в салоні авто), та відповідальність пасажирів до яких застосовується виключно попередження.

Даний юридичний факт, на нашу думку, є позитивним моментом, адже саме водій є відповідальним за безпеку пасажирів, і тому саме він має нести відповідальність у вигляді штрафу за всіх осіб, які не використовували пасивні засоби безпеки).

Отже, у висновку варто акцентувати увагу, що користування засобами пасивної безпеки було і залишається актуальним питанням, адже безпека водія та пасажирів завжди буде пріоритетним напрямком державної політики в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Вважаємо за правильне рішення щодо підвищення з 16.01.2021 року штрафів в 10 разів за невикористання ременів безпеки, адже до цього моменту більшість учасників дорожнього руху просто нехтувала нормами правил дорожнього руху, не усвідомлюючи, що вони всі нехтували життям та здоров'ям як своїм, так і оточуючих.

---

1. О. Ю. Юрченко. Вплив систем пасивної безпеки автомобілів на безпеку дорожнього руху. Харківський Науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, Харків. 2020,

2. Правила дорожнього руху.